

**Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради**

Кафедра «Технології медичної діагностики та лікування.
Громадське здоров'я»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
Гордійчук С.В.

«31» серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КЛІНІЧНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО В ІНФЕКТОЛОГІЇ

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань :22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність :223 «Медсестринство»

Освітньо-професійна програма: «Екстрена медицина»

Вид дисципліни: обов'язкова

Мова викладання: державна

Форма навчання: денна

Робоча програма навчальної дисципліни «Клінічне медсестринство в інфектології» для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 223 «Медсестринство», освітньо-професійної програми «Екстрена медицина», освітнього ступеня бакалавр.
«27» серпня 2021 року.

Розробник: Табачук Л.П - асистент кафедри «Технології медичної діагностики та лікування. Громадське здоров'я» викладач вищої категорії, викладач-методист

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Технології медичної діагностики та лікування. Громадське здоров'я»

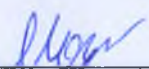
Протокол № 1 від «30» серпня 2021 року.

Завідувач кафедри д.пед.н., професор Заблоцька О.С.

Схвалено науково-методичною радою Житомирського медичного інституту ЖОР, для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 223 «Медсестринство», освітньо-професійної програми «Екстрена медицина», освітнього ступеня бакалавр.

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 року

Узгоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Екстрена медицина»

Гарант ОПП к.мед.н., Можарівська А.А.

Голова Гордійчук С.В.

Перезатверджено

«___» _____, 20___ р.

«___» _____, 20___ р.

«___» _____, 20___ р.

«___» _____, 20___ р.

1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни є набуття здобувачами вищої освіти знань з питань етіології, епідеміології, класифікації, усіх етапів медсестринського процесу та профілактики найпоширеніших інфекційних хвороб; формування здібностей клінічного мислення, здатності вирішувати складні проблеми й приймати продуктивні рішення з метою їх вирішення, враховуючи особливості майбутньої професійної діяльності.

Завдання вивчення дисципліни - підготовка сучасного медичного працівника, який, працюючи з інфекційними пацієнтами, буде здатний, здійснюючи усі етапи медсестринського процесу, проводити медсестринське обстеження, ставити медсестринські діагнози, планувати та здійснювати реалізацію медсестринської допомоги з лабораторної діагностики, медсестринського спостереження, догляду, виконання лікарських призначень з оцінювання і корекцією медсестринських втручань. Крім того, має бути чітке усвідомлення ролі парамедика в проведенні профілактичних заходів для зниження інфекційної захворюваності.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої професійної програми підготовки спеціаліста з екстреної медицини дана дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей.

Компетентнісний потенціал предмета та результати навчання:

Загальні:

- Здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою.
- Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
- Здатність застосовувати знання на практиці.
- Здатність працювати в команді та брати на себе відповідальність.
- Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- Відповідально ставитися до завдань і обов'язків.

Спеціальні (фахові):

- Здатність обстежити хворих і постраждалих на наявність невідкладних станів.
- Здатність прийняти рішення про обсяг допомоги та госпіталізацію.
- Здатність розраховувати дозу лікарських засобів, які вводяться пацієнту.
- Здатність здійснювати медичні процедури і маніпуляції: інгаляції, ін'єкції; забезпечувати внутрішньокістковий та периферичний внутрішньовенний доступи.
- Здатність виявляти та надавати допомогу при побічних реакціях на лікарські засоби.
- Здатність дотримуватися принципів медичної деонтології, забезпечувати збереження лікарської таємниці та постійно удосконалювати свій професійний рівень.

1.1. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Обов'язкова
	Спеціальність: 223 «Медсестринство» Спеціалізація: «Екстрена медицина»	
Модулів - 1	Освітній ступінь бакалавр	Рік підготовки:
Змістових модулів - 2		2-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр 4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 48 самостійної роботи студента - 42		Лекції
		14
		Практичні, семінарські
		34
		Лабораторні
		-год.
		Самостійна робота
42 год.		
		Вид контролю: підсумковий модульний контроль

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 48 год / 42 год. (53% / 47%).

1.2. Статус дисципліни

Обов'язкова

1.3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

ґрунтується на попередньо вивчених дисциплінах: «Мікробіологія», «Медична біологія», «Патоморфологія та патофізіологія», «Основи медсестринства», «Обстеження та оцінка здоров'я людини».

- інтегрується з такими дисциплінами: «Клінічне медсестринства в внутрішній медицині», «Клінічне медсестринства в педіатрії», «НМД у внутрішній медицині на до госпітальному етапі», «НМД при інфекційних захворюваннях з основами епідеміології», «Військово-медична допомога та медицина надзвичайних ситуацій».

- закладає фундамент для подальшого засвоєння студентами знань та умінь з циклу дисциплін професійної і практичної підготовки сестри медичної.

1.4. Очікувані результати навчання

Результати навчання, згідно профілю програми, після вивчення дисципліни «Клінічне медсестринство в інфектології»:

– Знати і розуміти роль та обов'язки парамедика в системі екстреної медичної допомоги.

– Знати і розуміти доцільне застосування сукупності навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнту/клієнту гідного ставлення, приватності/інтимності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального підходу, толерантної та неосудної поведінки.

– Знати і розуміти принципи інфекційної безпеки, збереження здоров'я при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур при переміщенні та транспортуванні постраждалого /пацієнта.

– З абсолютною точністю продемонструвати методики введення лікарських засобів: внутрішньом'язово, підшкірно, внутрішньошкірно, довенно (в периферичні і центральні вени), внутрішньокістково.

– Провести первинне обстеження пацієнтів різних вікових груп, оцінити ступінь виявлених порушень, визначити потребу у проведенні екстрених рятувальних заходів.

1.5. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточне тестування та самостійна робота	ПМК	Середній рейтинг модулів (залік)
Модуль 1		

Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					ІДСР	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
7	7	7	7	7	7	7	7	4		
56+4 (ІДСР)=60										

Алгоритм побудови рейтингової шкали поточного та підсумкового модульного контролю

Модуль 1

- максимальна сума балів поточного контролю – 60 балів;
- загальна кількість занять (практичних, семінарських, лабораторних) в модулі – n;
- максимальна кількість балів за кожне заняття для поточного контролю визначається:

$$60 (\text{балів}) = n (\text{балів})$$

n

$$60 (\text{балів}) = 8 \times 7 + 4 \text{ б. (ІДСР)}$$

8

4 балів, що лишилися від ділення, є максимальним балом, що може бути присвоєний студенту за виконання індивідуальної (дослідної) самостійної роботи.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент на одному практичному занятті при вивченні модуля - 7 балів.

«5» - 7 балів,

«4» - 5-6 бали,

«3» - 4 балів,

«2» - 3 бали.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент для допуску до підсумкового модульного контролю - 35 балів.

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише при успішному їх виконанні та захисті. Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значимості, в даному випадку - 2 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність у модулі.

№ з/п	Форми контролю	Засвоєння теоретичних знань	Формування практичних вмінь	Самостійна робота	Індивідуальна робота
1.	Поточний контроль модулю I. Загальна частина. Захворювання переважно з фекально-оральним механізмом передавання				
	Заняття 1	2	3	2	
	Заняття 2	2	3	2	
	Заняття 3	2	3	2	
	Заняття 4	2	3	2	

Заняття 5	2	3	2	
Заняття 6	2	3	2	
Заняття 7	2	3	2	
Разом	56			4
	60			
Підсумковий модульний контроль модулю 1.	40			
Разом сума балів за засвоєння модулю 1.	100			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

1.6 Засоби діагностики результатів навчання

1. Підсумковий модульний контроль
2. Ліцензійний інтегрований іспит «Крок Б»

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Модуль I. Загальна частина. Захворювання переважно з фекально-оральним механізмом передавання.

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Вчення про інфекційні хвороби. Структура і режим інфекційної лікарні. Методи діагностики інфекційних хвороб.

Тема 2. Черевний тиф. Паратифи А і В. Харчові токсикоінфекції.

Сальмонельоз

Тема 3. Шигельоз. Холера. Поліомієліт. Ботулізм

Змістовий модуль 2

Захворювання переважно з аерогенним, трансмісивним, контактно-

рановим та множинним механізмами передавання.

Тема 4. Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. Дифтерія. Менінгококова інфекція. Ангіна. Інфекційний мононуклеоз.

Тема 5. Вірусні гепатити.

Тема 6. Кліщовий енцефаліт. Малярія. Висипний тиф. Лептоспіроз. ВІЛ-інфекція / СНІД

Тема 7. Сказ. Пращець. Чума сибірка. Туляризм. Лістеріоз.

2.1 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	п	с. р.
1	2	3	4	5
Модуль 1. Загальна частина. Захворювання переважно з фекально-оральним механізмом передачі				
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Вчення про інфекційні хвороби. Структура і режим інфекційної лікарні. Методи	6	2	4	
Тема 2. Черевний тиф. Паратифи А і В. Харчові токсикоінфекції.	12	2	4	6
Тема 3. Шигельоз. Холера. Ботулізм. Поліомієліт.	12	2	4	6
Всього в змістовому модулі 1.	30	6	12	12
Змістовий модуль 2				
Захворювання переважно з аерогенним, трансмісивним, контактнорановим та множинним механізмами передавання.				
Тема 4. Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. Дифтерія. Менінгококова інфекція. Ангіна. Інфекційний мононуклеоз.	18	2	4	12
Тема 5. Вірусні гепатити.	6	2	4	
Тема 6. Малярія. Висипний тиф. ВІЛ-інфекція /СНІД. Кліщовий енцефаліт. Лептоспіроз.	16	2	8	6
Тема 7. Сказ. Пращець. Чума. Сибірка. Туляризм. Лістеріоз.	18	2	4	12
ПМК	2		2	
Всього в змістовому модулі 2.	60	8	20	30
Усього годин	90	14	34	42

2.2 Тематичний план лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Загальна частина. Захворювання переважно з фекально-оральним механізмом передавання		
1	Вчення про інфекційні хвороби. Структура і режим інфекційної лікарні Методи діагностики інфекційних хвороб	2
2	Черевний тиф. Паратифи А і В. Сальмонельоз.	2
3	Шигельоз. Ботулізм. Холера.	2
4	Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. Менінгококова	2
5	Вірусні гепатити.	2
6	ВІЛ-інфекція /СНІД. Малярія. Висипний тиф.Лептоспіроз.	2
7	Чума. Сибірка.Сказ.Правець	2
Разом:		14

2.3. Тематичний план практичних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Загальна частина. Захворювання переважно з фекально-оральним механізмом передавання		
1	Структура і режим інфекційної лікарні. Методи діагностики інфекційних хвороб.	4
2	Черевний тиф. Паратифи А і В. Сальмонельоз.	4
3	Ботулізм. Шигельоз. Холера.	4
4	Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. Дифтерія. Менінгококова інфекція.	4
5	Вірусні гепатити.	4
6	Малярія. Висипний тиф	4
7	ВІЛ-інфекція /СНІД.Лептоспіроз	4
8	Сказ. Правець.Чума .Сибірка	4
9	ПМК	2
Разом:		34

2.4. Тематичний план самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Харчові токсикоінфекції. Медсестринський процес при ХТІ. Відпрацювання практичних навичок	6

2	Поліомієліт. Медсестринський процес у разі поліомієліту. Відпрацювання практичних навичок	6
3	Інфекційний мононуклеоз. Медсестринський процес у разі інфекційного мононуклеозу. Відпрацювання практичних навичок	6
4	Ангіна. Медсестринський процес у разі ангіни. Відпрацювання	6
5	Кліщовий енцефаліт. Медсестринський процес у разі кліщового енцефаліту. Відпрацювання практичних навичок	6
6	Туляремія. Медсестринський процес при туляремії. Відпрацювання практичних навичок	6
7	Лістеріоз. Медсестринський процес при лістеріозі. Відпрацювання практичних навичок	6
	Разом:	42

2.5 Зміст програми

Лекція 1. Вчення про інфекційні хвороби. Загальна патологія інфекційних хвороб. Структура інфекційного відділення. Методи діагностики інфекційних хвороб. Медсестринський процес при інфекційних хворобах.

Поняття про інфекційні хвороби, інфекцію, інфекційний процес. Короткі історичні відомості. Різні форми взаємодії макро- та мікроорганізму. Характерні ознаки інфекційних хвороб (специфічність, контагіозність, епідемічність, циклічність, формування реакцій імунітету та ін.). Особливості перебігу та клінічні форми інфекційних хвороб. Реактивність організму, імунітет і алергія, їх роль у перебігу інфекційного процесу.

Класифікація інфекційних хвороб, міжнародна та адаптована до міжнародних вимог класифікація Л.В. Громашевського.

Методи діагностики інфекційних хвороб: суб'єктивні, об'єктивні та лабораторні методи дослідження.

Медсестринський процес при інфекційних хворобах. Медсестринське обстеження пацієнта. Значення скарг, анамнезу. Роль епідеміологічного анамнезу в інфектології. Характерні опорні симптоми і синдроми інфекційної патології. Значення медсестринських діагнозів та складання плану медсестринських втручань для наступної медсестринської діяльності з медсестринського обстеження та догляду за інфекційними пацієнтами. Лабораторна діагностика, роль специфічних методів дослідження (бактеріологічних, мікроскопічних, серологічних, алергологічних тощо). Сучасні методи інструментальної діагностики. Лікувально-охоронний режим. Значення медсестринського процесу в реалізації медсестринських втручань із медсестринського спостереження та догляду. Особливості догляду за інфекційними пацієнтами. Роль медсестри у виконанні лікарських призначень. Засоби специфічного лікування (антибіотики, сульфаніламідні препарати, нітрофуранові, бактеріофаги, антипаразитарні, імуноглобуліни, лікувальні сироватки і вакцини тощо). Можливі побічні реакції: алергійні, ендотоксичні і

дисбактеріозні. Анафілактичний шок: його симптоми, принципи надання допомоги, заходи з профілактики. Засоби неспецифічного лікування: патогенетичного і симптоматичного (дезінтоксикаційні, десенсибілізуючі, регідратаційні, протизапальні, гормональні, протисудомні, знеболювальні, вітаміни тощо). Оцінювання результатів медсестринських втручань та їх корекція за необхідності.

Заходи професійної безпеки з інфекційним пацієнтом. Дотримання правил медичної етики та деонтології.

Практичне заняття 1. Структура та режим інфекційної лікарні.

Структура інфекційної служби, інфекційної лікарні, особливості планування, улаштування та режим роботи інфекційного стаціонару (відділень різного профілю). Функції приймального відділення, ізоляторів і боксів. Правила приймання пацієнтів. Заповнення первинної медичної документації на пацієнта. Проведення первинного санітарного оброблення пацієнта під час госпіталізації. Особливості розподілу пацієнтів у різнопрофільні відділення інфекційного стаціонару. Санітарно-епідемічний режим інфекційного стаціонару. Дезінфекція, застосування різних хімічних дезінфекційних засобів. Режим роботи медичного персоналу в інфекційних відділеннях різного профілю. Правила медичної етики та деонтології. Внутрішньолікарняна (нозокоміальна) інфекція. Профілактичні заходи щодо інфекційної захворюваності, які здійснюються в інфекційному стаціонарі медичною сестрою. Принцип універсальної перестороги медичних працівників. Використання індивідуальних засобів захисту медичної сестри, що стосуються правил професійної медичної безпеки під час роботи з інфекційним пацієнтом. Основні чинні документи щодо санітарно-протиепідемічного режиму, охорони праці в гапузі, в лікувально-профілактичних закладах. Правила техніки безпеки, охорони праці та протиепідемічного режиму в структурі інфекційної служби.

Практичні навички:

- заповнення первинної медичної документації на інфекційного пацієнта, що надходить до стаціонару;
- оформлення і передавання екстреного повідомлення;
- санітарне оброблення пацієнта;
- приготування робочих розчинів відповідних дезінфекційних засобів; проведення поточної дезінфекції в інфекційному стаціонарі;
- дотримання правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної безпеки з інфекційним пацієнтом, кров'ю та іншими біологічними рідинами, медичним інструментарієм тощо в структурі інфекційної служби. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Лекція 2. Черевний тиф і паратифи А і В. Сальмонельоз.

Визначення. Етіологія. Епідеміологія. Класифікація.

Медсестринський процес при харчових токсикоінфекціях, сальмонельозі, ботулізмі: значення даних анамнезу, медсестринського об'єктивного обстеження, визначення проблем пацієнта, встановлення

медсестринських діагнозів. Значення планування та реалізації медсестринських втручань. Заходи із специфічної лабораторної діагностики. Роль медсестринського спостереження, догляду, виконання лікарських призначень із специфічної та неспецифічної терапії з оцінюванням результатів медсестринських втручань та їх корекцією.

Принципи профілактики.

Практичне заняття 2. Черевний тиф. Паратифи А і В. Сальмонельоз.

Медсестринське спостереження за загальним станом пацієнта, T° тіла, Р, АТ, диханням, фізіологічними відправленнями (характеристика випорожнень). Догляд за пацієнтом. Невідкладна допомога .

Практичні навички:

- збирання даних епідеміологічного анамнезу;
- медсестринське обстеження, виявлення дійсних проблем пацієнта, встановлення медсестринських діагнозів. Складання плану медсестринських втручань. Реалізація медсестринських втручань.
- взяття та висівання крові для бактеріологічного дослідження на гемокультуру;
- взяття та висівання фекалій для бактеріологічного дослідження на копрокультуру;
- взяття та висівання сечі для бактеріологічного дослідження на уринокультуру;
- Бактеріологічне дослідження жовчі (білікультура);
- Серологічне дослідження крові з 7- 8 дня хвороби (реакція Відаля, РПГА).
- взяття та висівання блювотних мас і промивних вод для бактеріологічного дослідження;
- взяття крові з вени для серологічних і біохімічних досліджень;
- введення газовідвідної трубки при метеоризмі;
- техніка проведення очисної' та сифонної клізми;
- промивання шлунка;
- допомога під час блювання, зневоднення;
- виконання призначень з регідраційної, дезінтоксикаційної терапії;
- надання невідкладної допомоги при кишковій кровотечі, перфорації кишки;
- надання невідкладної допомоги при інфекційно-токсичному шоці;

– оволодіти навичками санітарно-протиепідемічного режиму при кишкових інфекціях;

– володіння навичками застосування індивідуальних засобів захисту, дотримання правил техніки безпеки під час роботи з інфекційним пацієнтом та інфікованим матеріалом.

Самостійна робота. Харчові токсикоінфекції.

Розглянути етіологію, патогенез, клініку ХТІ та провести диференціальну діагностику між їх характеристиками. Вивчити методи лікування та діагностики. Основні обов'язки медичної сестри при догляді за хворими на ХТІ. Особливості дієтичного харчування. Визначити функції медичної сестри в проведенні протиепідемічних заходів.

Лекція 3. Шигельоз. Холера. Ботулізм.

Визначення. Етіологія. Епідеміологія. Класифікація при шигельозі – за тривалістю, характером процесу, тяжкістю перебігу; при холері – за тяжкістю перебігу, ступенем зневоднення, формою перебігу. Характеристика холери як карантинної інфекції.

Медсестринський процес при шигельозі, холері, ботулізмі: значення даних анамнезу, медсестринського об'єктивного обстеження, визначення проблем пацієнта, встановлення медсестринських діагнозів. Значення планування та реалізації медсестринських втручань. Заходи із специфічної лабораторної діагностики. Роль медсестринського спостереження, догляду, виконання лікарських призначень із специфічної та неспецифічної терапії з оцінюванням

результатів медсестринських втручань та їх корекцією.

Принципи профілактики. Значення протиепідемічних заходів при холері як щодо особливо небезпечної карантинної інфекції. Особиста безпека медичного персоналу.

Практичне заняття 3. Шигельоз. Холера. Ботулізм.

Здійснення медсестринського процесу в пацієнтів при шигельозі, ботулізмі, холері: скарги, основні відомості з анамнезу хвороби, життя, епідеміологічного анамнезу. Медсестринське обстеження, виявлення дійсних проблем пацієнта, встановлення медсестринських діагнозів. Складання плану медсестринських втручань. Реалізація медсестринських втручань.

Здійснення заходів із специфічної лабораторної діагностики: бактеріологічне дослідження випорожнень, серологічне дослідження крові з 6-7 дня хвороби (РНГА, РА), калу – на копрокультуру, блювотних мас та промивних вод – для бактеріологічного дослідження. Дотримання протиепідемічних заходів під час взяття та транспортування до лабораторії інфікованого матеріалу при холері.

Медсестринське спостереження за загальним станом пацієнта, температурою тіла, пульсом, артеріальним тиском, диханням, фізіологічними відправленнями (характеристика випорожнень), водним балансом тощо. Контроль за дотриманням пацієнтом ліжкового режиму, дієти, інтенсивним питтям. Догляд за пацієнтом у разі гарячки, інтоксикації, метеоризму, закрепи, проносу, блювання, зневоднення тощо залежно від медсестринського діагнозу.

Медсестринська невідкладна допомога під час харчових токсикоінфекцій та ускладнених станів (кишкової кровотечі, перфорації кишки, інфекційно-токсичного шоку).

Виконання лікарських призначень зі специфічного та неспецифічного лікування (антибактеріальної, дезінтоксикаційної, регідратаційної терапії, введення сорбентів, бактеріальних препаратів тощо) згідно з протоколами лікування за цих захворювань. Оцінювання результатів медсестринських втручань та їх корекція.

Навчання пацієнта та його оточення санітарно-гігієнічних навичок.

Запобігання професійному зараженню. Здійснення заходів санітарно-протиепідемічного режиму в оточенні пацієнтів, дотримання правил охорони праці в галузі техніки особистої безпеки медичного персоналу. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Практичні навички:

- збирання даних епідеміологічного анамнезу;
- взяття та висівання крові для бактеріологічного дослідження на гемокультуру;
- взяття та висівання фекалій для бактеріологічного дослідження на копрокультуру;
- взяття та висівання сечі для бактеріологічного дослідження на уринокультуру;
- взяття та висівання блювотних мас і промивних вод для бактеріологічного дослідження;
- взяття крові з вени для серологічних і біохімічних досліджень;
- введення газовідвідної трубки при метеоризмі;
- техніка проведення очисної та сифонної клізми;
- промивання шлунка;
- допомога під час блювання, зневоднення;
- виконання призначень з регідратаційної, дезінтоксикаційної терапії;
- надання невідкладної медсестринської допомоги під час кишкової кровотечі, перфорації кишки;
- надання невідкладної медсестринської допомоги в разі інфекційно-токсичного шоку;
- здійснення протиепідемічних заходів щодо карантинної інфекції;
- дотримання протиепідемічних заходів під час взяття та транспортування до лабораторії інфікованого матеріалу при холері;
- дотримання правил техніки особистої безпеки під час роботи з медичними інструментами, обладнанням, кров'ю та іншими біологічними рідинами, надання невідкладної допомоги медичним працівникам у разі професійних поранень, необхідність реєстрації аварій в “Журналі реєстрації аварій” за формою № 108-0;
- володіння навичками застосування індивідуальних засобів захисту, дотримання правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного

режиму. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Самостійна робота. Поліоміеліт. Медсестринський процес у разі поліоміеліту. Відпрацювання практичних навичок.

Етіологія, епідеміологія, патогенез і патоморфологія поліоміеліту. Інкубаційний період та клінічні симптоми поліоміеліту. Методи діагностики поліоміеліту. Впровадження медсестринського процесу при поліоміеліті. Відпрацювання практичних навичок по догляду за хворими на поліоміеліт. Визначити роль медичної сестри в проведенні профілактичних та протиепідемічних заходах при поліоміеліті.

Оцінювання результатів медсестринських втручань та їх корекція.

Навчання пацієнта та його оточення санітарно-гігієнічних навичок (відносно режимів, дієтичного харчування).

Лекція 4. Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. Дифтерія. Менінгокова інфекція

Визначення. Етіологія. Епідеміологія. Класифікація при грипі – за типом вірусу, тяжкістю перебігу.

Медсестринський процес під час грипу та інших ГРВІ: значення відомостей анамнезу, медсестринського об'єктивного обстеження, визначення наявних проблем пацієнта, встановлення медсестринських діагнозів. Значення планування та реалізації медсестринських втручань. Заходи щодо специфічної лабораторної діагностики. Роль медсестринського спостереження, догляду, виконання лікарських призначень із специфічної та неспецифічної терапії з оцінюванням результатів медсестринських втручань та їх корекцією.

Принципи профілактики: при грипі специфічні (вакцинація, противірусні препарати, імуноглобулін), загальні санітарно-гігієнічні та індивідуальні заходи щодо профілактики під час грипу. Протиепідемічний режим.

Особиста безпека медичного персоналу.

Практичне заняття 4 Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. Дифтерія. Менінгокова інфекція.

Здійснення медсестринського процесу у пацієнтів під час грипу та інших ГРВІ, дифтерії менінгокової інфекції: скарги, основні відомості з анамнезу хвороби, життя, епідеміологічного анамнезу.

Взяття мазків з мигдаликів, носа, глотки для бактеріологічного та мікроскопічного досліджень з дотриманням вимог щодо транспортування інфікованого матеріалу до лабораторії.

Медсестринське спостереження за дотриманням ліжкового режиму, загальним станом пацієнта, температурою тіла, пульсом, артеріальним тиском, станом свідомості, диханням, за змінами нальоту в ротоглотці. Медсестринський догляд у разі гіпертермічного синдрому, головного болю, кашлю тощо залежно від медсестринського діагнозу. Ретельне спостереження за пацієнтом для виявлення ознак та проявів токсикозу, крупу (стенозу гортані) тощо. Надання медсестринської допомоги під час стенозуючого ларинготрахеїту.

Виконання лікарських призначень зі специфічного та неспецифічного

лікування. При дифтерії – заходи по серотерапії: особливості введення протидифтерійної антитоксичної сироватки (методом дробної десенсибілізації за методом Безредки в присутності лікаря) тощо згідно з протоколами лікування при цих захворюваннях.

Оцінювання результатів медсестринських втручань та їх корекція. Навчання пацієнта та його оточення санітарно-гігієнічних навичок.

Здійснення медичним персоналом санітарно-гігієнічного режиму та дотримання правил техніки особистої безпеки (марлеві маски, часте миття рук, вологе прибирання, провітрювання, УФО тощо) і заходів з охорони праці та дотримання протиепідемічного режиму, охорона праці в галузі. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Практичні навички:

- збирання епідеміологічного анамнезу;
- взяття мазків і змивів з носоглотки на вірусологічне дослідження;
- розведення та закапування в ніс лейкоцитарного інтерферону, лаферону;
- надання медсестринської допомоги в разі гіпертермічного синдрому;
- виготовлення марлевих масок;
- трактування характерного для дифтерії нальоту під час огляду мигдаликів і ротоглотки;
- взяття мазків з мигдаликів, глотки, носа при дифтерії для бактеріологічного і мікроскопічного досліджень з дотриманням вимог щодо транспортування інфікованого матеріалу до лабораторії;
- надання невідкладної медсестринської допомоги під час стенозуючого ларинготрахеїту;

Самостійна робота. Інфекційний мононуклеоз. Медсестринський процес у разі інфекційного мононуклеозу. Відпрацювання практичних навичок.

Етіологія, епідеміологія, патогенез і патоморфологія інфекційного мононуклеозу. Клінічний перебіг та прогноз інфекційного мононуклеозу. Особливості постановки діагнозу, специфічна діагностика інфекційного мононуклеозу. Лікування та профілактика інфекційного мононуклеозу. Роль медичної сестри в профілактиці інфекційного мононуклеозу та догляді за хворими.

Ангіна. Медсестринський процес у разі ангіни. Відпрацювання практичних навичок.

Етіологія, епідеміологія, патогенез і патоморфологія ангіни. Клінічний перебіг та прогноз ангіни. Особливості постановки діагнозу, специфічна діагностика. Лікування та профілактика ангіни. Роль медичної сестри в профілактиці ангіни та догляді за хворими.

Лекція 5. Вірусні гепатити.

Визначення. Етіологія. Епідеміологія. Класифікація.

Медсестринський процес при вірусних гепатитах: значення даних анамнезу, медсестринського об'єктивного обстеження, визначення проблем пацієнта, встановлення медсестринських діагнозів. Значення планування та реалізації медсестринських втручань. Заходи із специфічної лабораторної діагностики. Роль медсестринського спостереження, догляду, виконання лікарських призначень із специфічної та неспецифічної терапії з оцінюванням результатів медсестринських втручань та їх корекцією.

Принципи профілактики.

Практичне заняття 5. Вірусні гепатити.

Здійснення медсестринського процесу в пацієнтів при вірусних гепатитах А і В: скарги, основні відомості з анамнезу хвороби, життя, епідеміологічного анамнезу. Медсестринське обстеження, виявлення дійсних проблем пацієнта, встановлення медсестринських діагнозів. Складання плану медсестринських втручань. Реалізація медсестринських втручань.

Здійснення заходів із специфічної лабораторної діагностики: взяття крові з вени для серологічних (антитіл та антигенів: HBsAg, HBeAg, анти-HBs, анти-HBe, анти-HBc) та біохімічних (білірубін, АлАт, альдолазу, тимолову пробу).

Оволодіти навичками особистої медичної безпеки під час роботи з інфекційними пацієнтами та інфікованим матеріалом (кров'ю, ін. біологічними матеріалами), медичним інструментарієм.

Медсестринське спостереження за загальним станом пацієнта, температурою тіла, пульсом, артеріальним тиском, диханням, фізіологічними відправленнями (характеристика випорожнень), водним балансом, кольором шкіри, слизових оболонок, сечі, калу, за проявами геморагічного синдрому, регулярністю випорожнень тощо. Контроль за дотриманням пацієнтом ліжкового режиму, дієти, інтенсивним питтям, вживанням лужних мінеральних вод залежно від медсестринського діагнозу. Догляд за пацієнтом у разі гарячки, інтоксикації, догляд за дотриманням ліжкового режиму залежно від медсестринського діагнозу.

Медсестринська невідкладна допомога під час печінкової енцефалопатії.

Виконання лікарських призначень зі специфічного та неспецифічного лікування (антибактеріальної, дезінтоксикаційної і регідратаційної терапії, введення сорбентів, гепатопротекторів) згідно з протоколами лікування за цих захворювань.

Оцінювання результатів медсестринських втручань та їх корекція. Навчання пацієнта та його оточення санітарно-гігієнічних навичок.

Здійснення медичним персоналом санітарно-гігієнічного режиму та дотримання правил техніки особистої безпеки (марлеві маски, часте миття рук, вологе прибирання, провітрювання, УФО тощо) і заходів з охорони праці та дотримання протиепідемічного режиму, охорона праці в галузі. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Практичні навички:

- збирання епідеміологічного анамнезу;
- взяття мазків і змивів з носоглотки на вірусологічне дослідження за наказом МОЗ №191;
- розведення та закапування в ніс лейкоцитарного інтерферону, лаферону;
- надання медсестринської допомоги в разі гіпертермічного синдрому;
- виготовлення марлевих масок;
- дотримання правил ТБ, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної безпеки з інфекційним пацієнтом, кров'ю та іншими біологічними рідинами, медінструментарієм тощо в структурі інфекційної служби.

Лекція 6. Клещовий енцефаліт. ВІЛ/СНІД. Малярія. Висипний тиф. Лептоспіроз.

Визначення. Етіологія. Епідеміологія (роль переносників інфекції). Класифікація: малярії — за видом збудника, періодом хвороби, циклічністю, тяжкістю; висипного тифу — за перебігом, варіантами. Хвороба Брілла. Медсестринський процес у разі малярії, висипного тифу, лептоспірозу. Принципи профілактики. ВІЛ-інфекція/СНІД. Короткі історичні відомості. Захворюваність на СНІД у світі, Україні, регіоні. Визначення, етіологія, епідеміологія (джерело збудника *інфекції, середовища людського організму, що містять збудник, характеристика механізмів передавання*). Класифікація. Опортуністичні хвороби.

Медсестринський процес у разі ВІЛ-інфекції/СНІДу: значення даних анамнезу, медсестринського об'єктивного обстеження, визначення проблем пацієнта, встановлення медсестринського діагнозу, планування та реалізація медсестринських втручань із специфічної лабораторної діагностики, медсестринського спостереження, догляду, виконання лікарських призначень з оцінюванням результатів медсестринських втручань та їх корекцією.

Принципи профілактики. Розширення можливостей доступу населення до добровільного консультування і тестування на ВІЛ-інфекцію, особливо серед певних груп підвищеного ризику. Значення санітарно-освітньої роботи, пропаганда культури статевих стосунків (“захищений секс”), боротьба з наркоманією, проституцією. Проблеми професійного інфікування медичних працівників. Профілактика внутрішньолікарняного зараження ВІЛ-інфекцією, заходи щодо донорства, широке забезпечення одноразовим медичним інструментарієм. Заходи і засоби особистої безпеки медичних працівників усіх ланок.

Практичне заняття 6. Малярія. Висипний тиф.

Здійснення медсестринського процесу в пацієнтів з малярією, висипним тифом: скарги, основні відомості з анамнезу хвороби, життя, епідеміологічного анамнезу.

Медсестринське обстеження, виявлення дійсних проблем пацієнта, встановлення медсестринських діагнозів. Складання плану медсестринських втручань та його реалізація. Необхідність проведення санітарного оброблення під час вошиного висипного тифу.

Здійснення заходів із специфічної лабораторної; діагностики: у разі малярії – взяття крові з пальця для виготовлення товстої краплі та мазка крові для паразитоскопічного дослідження; взяття крові з вени для серологічних досліджень при вошиному висипному тифі.

Медсестринське спостереження за загальним станом пацієнта, свідомістю, температурою тіла, пульсом, артеріальним тиском, фізіологічними відправленнями.

Медсестринський догляд під час гарячки, збудження, порушення свідомості тощо залежно від медсестринського діагнозу. Догляд під час малярійного нападу. Виконання лікарських призначень зі специфічного та неспецифічного лікування (застосування протималярійних препаратів, антибактеріальної дезінтоксикаційної терапії тощо) згідно з протоколами лікування при цих захворюваннях.

Оцінювання результатів медсестринських втручань та їх корекція. Навчання пацієнта та його оточення санітарно-гігієнічних навичок. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, здійснення заходів санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму.

Практичні навички:

- збирання епідеміологічного анамнезу;
- взяття мазків і змивів з носоглотки на вірусологічне дослідження;
- надання медсестринської допомоги в разі гіпертермічного синдрому;
- виготовлення марлевих масок;
- взяття мазків з мигдаликів, глотки, носа при менінгококовій інфекції для бактеріологічного і мікроскопічного досліджень з дотриманням вимог щодо транспортування інфікованого матеріалу до лабораторії
- підготовка пацієнта до спинномозкової пункції, медсестринське спостереження після процедури;

Практичне заняття 7. ВІЛ-інфекція / СНІД. Лептоспіроз

Здійснення медсестринського процесу в пацієнтів з ВІЛ-інфекцією: скарги, основні дані з анамнезу хвороби, анамнезу життя, епідеміологічного анамнезу (можливість виявлення шляхів інфікування, належності до груп ризику тощо). Медсестринське обстеження, виявлення дійсних проблем пацієнта, встановлення медсестринського діагнозу. Складання плану медсестринських втручань та його реалізація. Створення умов медичної безпеки під час роботи з ВІЛ-інфікованим пацієнтом.

Здійснення заходів зі специфічної лабораторної діагностики – взяття крові з вени для серологічних досліджень (імуноферментним методом (ІФА), методом імуноблотингу (ІБ) для виявлення антитіл до ВІІ).

Медсестринське спостереження за загальним станом пацієнта, температурою медсестринських втручань. Заходи зі специфічної лабораторної діагностики. Роль медсестринського спостереження, догляду, виконання лікарських призначень зі специфічної та неспецифічної терапії з оцінюванням результатів медсестринських втручань та їх корекцією.

Практичні навички:

- збирання епідеміологічного анамнезу;
- застосування засобів індивідуального захисту медичних працівників;
- оволодіння медичним персоналом навичками техніки безпеки, санітарно-гігієнічного режиму, правил особистої безпеки, застосування індивідуальних засобів захисту та заходів з охорони праці в галузі, дотримання протиепідемічного режиму;
- заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Виконання заходів з профілактики внутрішньолікарняних заражень ВІЛ-інфекцією (згідно з наказами МОЗ України № 120 від 25.05.2000 р. та № 580 від 12.12.2003 р.). Дотримання правил принципу “універсальної перестороги” медичними працівниками в практичній діяльності. Здійснення заходів постекспозиційної профілактики в разі поранень, забруднень шкіри, слизових оболонок медичного персоналу під час роботи з кров’ю та іншими біологічними рідинами, догляду за пацієнтами. Реєстрація аварій в “Журналі реєстрацій аварій під час надання медичної допомоги ВІЛ-інфікованим” за формою № 108-0.

Оцінювання результатів медсестринських втручань та їх корекція. Навчання пацієнта та його оточення санітарно-гігієнічних навичок.

Застосування індивідуальних засобів захисту, дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму під час роботи з інфікованим матеріалом, інфекційним пацієнтом. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Самостійна робота. Кліщовий енцефаліт. Медсестринський процес у разі кліщового енцефаліту. Відпрацювання практичних навичок.

Медсестринський процес при кліщовому енцефаліті: значення відомостей анамнезу, медсестринського об’єктивного обстеження, визначення проблем пацієнта, встановлення медсестринського діагнозу. Значення планування та реалізації медсестринських втручань. Заходи зі специфічної лабораторної діагностики. Роль медсестринського спостереження, догляду, виконання лікарських призначень зі специфічної та неспецифічної терапії з оцінюванням результатів медсестринських втручань та їх корекцією, введення імуноглобуліну при кліщовому енцефаліті.

Принципи профілактики: при кліщовому енцефаліті — знищення кліщів і захист від їх укусів тощо.

Оволодіння медичним персоналом санітарно-гігієнічного режиму та правил техніки гірофесійної безпеки, протиепідемічного режиму та заходів охорони праці.

Лекція 8. Чума. Сибірка. Сказ. Правець. Охорона праці в галузі.

Визначення. Етіологія. Епідеміологія. Характеристика чуми як карантинної особливо небезпечної інфекції. Класифікація. Клінічні форми чуми: шкірно-бубонна, легенева (первинна, вторинна), кишкова, септична; сибірки — шкірна, легенева, кишкова, септична.

Медсестринський процес при чумі, сибірці; значення даних анамнезу, медсестринського об'єктивного обстеження, визначення дійсних проблем пацієнта. Встановлення медсестринських діагнозів. Значення планування та реалізації медсестринських втручань. Заходи зі специфічної лабораторної діагностики (взяття крові, вмісту виразок, нориць, харкотиння, випорожнень тощо для бактеріологічного дослідження; у випадку чуми і сибірки — з дотриманням суворого протиепідемічного режиму під час взяття та транспортування до лабораторії інфікованого матеріалу; взяття крові для серологічних досліджень; здійснення внутрішньошкірної проби з антраксинном при сибірці). Медсестринське спостереження та догляд: під час гарячки, інтоксикації, гнійно-виразкових процесів на шкірі, в бубонах, тощо залежно від медсестринських діагнозів. Виконання лікарських призначень зі специфічної та неспецифічної терапії з оцінюванням результатів медсестринських втручань та їх корекцією.

Принципи профілактики. Значення протиепідемічних заходів під час чуми як особливо небезпечної карантинної інфекції. Охорона праці в галузі. Особиста безпека медичного персоналу, використання протичумного костюма. Тактика медичного персоналу в разі виявлення пацієнта з підозрою на карантинні інфекції. Медсестринський процес при сказі: значення відомостей анамнезу, медсестринського об'єктивного обстеження, визначення проблем пацієнта, встановлення медсестринського діагнозу. Значення планування та реалізації(прокол, поріз використаним медичним інструментом, забруднення шкіри,слизових оболонок кров'ю та іншими біологічними рідинами тощо);

- реєстрування професійних аварій в “Журналі реєстрацій аварій під час надання медичної допомоги ВІЛ-інфікованим” за формою № 108-0; оволодіння медичним персоналом навичками техніки безпеки, санітарно-гігієнічного режиму, правил особистої безпеки, застосування індивідуальних засобів захисту та заходів з охорони праці в галузі, дотримання протиепідемічного режиму. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Принципи профілактики сказу. Роль медичної сестри у створенні в оточенні пацієнта умов обмеження дії зовнішніх подразників при сказі.

Практичні заняття 8. Чума. Сибірка. Сказ. Правець.Охорона праці в галузі.

Принципи профілактики.

Визначення. Етіологія. Епідеміологія. Характеристика чуми як карантинної особливо небезпечної інфекції. Класифікація. Клінічні форми чуми: шкірно-бубонна, легенева (первинна, вторинна), кишкова, септична; сибірки — шкірна, легенева, кишкова, септична.

Медсестринський процес при чумі, сибірці; значення даних анамнезу, медсестринського об'єктивного обстеження, визначення дійсних проблем пацієнта. Встановлення медсестринських діагнозів. Значення планування та реалізації медсестринських втручань. Заходи зі специфічної лабораторної діагностики (взяття крові, вмісту виразок, нориць, харкотиння, випорожнень тощо для бактеріологічного дослідження; у випадку чуми і сибірки — з

дотриманням суворого протиепідемічного режиму під час взяття та транспортування до лабораторії інфікованого матеріалу; взяття крові для серологічних досліджень; здійснення внутрішньошкірної проби з антраксом при сибірці). Медсестринське спостереження та догляд: під час гарячки, інтоксикації, гнійно-виразкових процесів на шкірі, в бубонах, тощо залежно від медсестринських діагнозів. Виконання лікарських призначень зі специфічної та неспецифічної терапії з оцінюванням результатів медсестринських втручань та їх корекцією.

Принципи профілактики. Значення протиепідемічних заходів під час чуми як особливо небезпечної карантинної інфекції. Охорона праці в галузі. Особиста безпека медичного персоналу, використання протичумного костюма. Тактика медичного персоналу в разі виявлення пацієнта з підозрою на карантинні інфекції. Медсестринський процес при сказі: значення відомостей анамнезу, медсестринського об'єктивного обстеження, визначення проблем пацієнта, встановлення медсестринського діагнозу.

Принципи профілактики сказу. Роль медичної сестри у створенні в оточенні пацієнта умов обмеження дії зовнішніх подразників при сказі.

Практичні навички:

- збирання епідеміологічного анамнезу;
- застосування засобів індивідуального захисту медичних працівників;
- введення антирабічної сироватки антибактеріальної, дезінтоксикаційної терапії, заспокійливих лікарських засобів;
- створення в оточенні пацієнта умов обмеження дії зовнішніх подразників при сказі; оволодіння медичним персоналом навичками техніки безпеки, санітарно-гігієнічного режиму, правил особистої безпеки, застосування індивідуальних засобів захисту та заходів з охорони праці в галузі, дотримання протиепідемічного режиму. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом. Правець. Медсестринський процес у разі правця.

Відпрацювання практичних навичок. Медсестринський процес при правці: значення відомостей анамнезу, медсестринського об'єктивного обстеження, визначення проблем пацієнта, встановлення медсестринського діагнозу. Значення планування та реалізації медсестринських втручань. Складання плану медсестринських втручань та його реалізація. Здійснення заходів зі специфічної лабораторної діагностики.

Медсестринське спостереження за загальним станом пацієнта, свідомістю, температурою тіла, пульсом, артеріальним тиском, диханням, фізіологічними відправленнями. Догляд за пацієнтом у разі збудження, судом, нападів буйності, порушення ковтання, дихання тощо залежно від медсестринського діагнозу.

Заходи зі специфічної лабораторної діагностики. Роль медсестринського спостереження, догляду, виконання лікарських призначень зі специфічної та неспецифічної терапії (застосування анти правцевої сироватки та імуноглобуліну за методом Безредки, правцевого анатоксину, антибактеріально. Дезінтоксикаційної терапії, заспокійливих, тіла, пульсом,

артеріальним тиском, фізіологічними відправленнями та догляд залежно від стадії перебігу та наявності опортуністичних хвороб.

Самостійна робота. Туляремія. Медсестринський процес при туляремії. Відпрацювання практичних навичок.

Медсестринський процес при туляремії: значення відомостей анамнезу, медсестринського об'єктивного обстеження, визначення проблем пацієнта, встановлення медсестринського діагнозу. Клінічні форми: виразково-бубонна, очно- бубонна, ангінозно-бубонна, абдомінальна, легенева, генералізована. Значення планування та реалізації медсестринських втручань. Медсестринське спостереження та догляд: під час гарячки, інтоксикації, кашлю, гнійно-виразкових процесів на шкірі, в бубонах, ротоглотці, очах тощо залежно від медсестринських діагнозів. Заходи зі специфічної лабораторної діагностики. Роль медсестринського спостереження,

Самостійна робота. Лістеріоз. Медсестринський процес при лістеріозі. Відпрацювання практичних навичок.

Медсестринський процес при лістеріозі значення відомостей анамнезу, медсестринського об'єктивного обстеження, визначення проблем пацієнта, встановлення медсестринського діагнозу. Клінічні форми: легенева, нервова, ангінозно-септична. Значення планування та реалізації медсестринських втручань. Медсестринське спостереження та догляд: під час гарячки, інтоксикації, кашлю, гнійно-виразкових процесів тощо залежно від медсестринських діагнозів. Заходи зі специфічної лабораторної діагностики. Роль медсестринського спостереження, догляду, виконання лікарських призначень зі специфічної та неспецифічної терапії з оцінюванням результатів медсестринських втручань та їх корекцією. Виконання лікарських призначень згідно з протоколами лікування при цього захворювання.

3. Форма поточного та підсумкового контролю

1. Поточний контроль.
2. Тестовий контроль.
3. Підсумковий модульний контроль.
4. Залік.

4. Рекомендовані джерела інформації

Базові:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 2-е вид. 2018 р
2. Чорновіл А.В., Грицко Р.Ю. Клінічне медсестринство в інфектології з основами епідеміології 2014 р.
3. Владимир Тарасюк, Наталия Титаренко Медсестринство в дитячій інфектології 2014 р
4. Шегедин М. Б. Медсестринство при інфекційних хворобах.: Навчальний посібник для ВМНЗ I-IV р.а. 2016 р
5. https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/10219/1/meds_andr.pdf

6. http://kingmed.info/knigi/Sestrinskoe_delo/book_3826/Medsestrinstvo_pri_infektsiynih_hvorobah-Andreychin_MA_Ivahiv_OL-2002-pdf

Допоміжні:

1. О.А.Голубовська. Інфекційні хвороби .- К., Медицина , 2012.
2. Чорновіл А.В., Грицько Р.Ю., Лишеньок С.А. Клінічне медсестринство в інфектології. – К.: ВСВ « Медицина», 2010.
3. Чорновіл А.В., Грицько Р.Ю. Інфекційні хвороби – К.: Медицина , 2010.
4. Денисенко О.В. Інфекційні хвороби в модулях: навч. пос. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2009.
5. Тарасюк В.С., Кучанська Г.Б. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності.: підручник.-К.: Медицина, 2010.
6. Інфекційні хвороби у загальній практиці та сімейній медицині
7. /За ред. Андрейчина М.А./ – Тернопіль: Укрмедкнига, 2007.